

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Ігор РОМАНЮК

« ___ » _____ 2024 року

ПРОГРАМА

фахового іспиту для здобуття освітнього ступеня "магістр"
за освітньо-професійною програмою **«Публічне управління та адміністрування у сфері цивільної безпеки»** спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Харків 2024

ВСТУП

Програма фахового іспиту розроблена Приймальною комісією Національного університету цивільного захисту України відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році, затвердженого наказом МОН від 06.03.2024 №266, Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Національному університеті цивільного захисту України в 2024 році, та з врахуванням положень стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 "Публічне управління та адміністрування" галузі знань 28 "Публічне управління та адміністрування" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 року № 1172.

Метою фахового іспиту є перевірка у вступника рівня знань, умінь, навичок та здібностей до зазначеного виду діяльності.

Для проведення фахового іспиту створюється фахова атестаційна комісія на чолі з головою.

Фаховий іспит проводиться в усній формі за трьома теоретичними питаннями, що наведені у білетах.

Час на підготовку до відповіді складає до 30 хвилин.

Для складання іспиту вступник може використовувати ручки, олівці, лінійку, калькулятор. Усі інші матеріали, як то законодавчі та нормативні акти, методичні матеріали, довідники, словники, записи, конспекти, тощо, а також засоби мобільного зв'язку, будь-які носії інформації протягом іспиту вступникам використовувати суворо забороняється. В разі порушення зазначених вимог, а також при виявленні проявів несамотійного виконання вступниками завдань фахового іспиту, які проявляються, наприклад, у вигляді розмов, підказування, інших видів спілкування, члени фахової атестаційної комісії мають право припинити проведення іспиту із вступником з виставленням йому загальної незадовільної оцінки.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ КАНДИДАТА НА НАВЧАННЯ З ФАХОВОГО ІСПИТУ

Рівень знань кандидата на навчання за результатами відповіді оцінюється за стобальною шкалою (від 100 до 200 балів) за такими критеріями:

Кількість балів	Критерії, за якими оцінюється відповідь
190 – 200	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, логічно та послідовно виклав матеріал, показав: уміння застосовувати закони і правила в конкретних ситуаціях, володіння спеціальною термінологією з публічного управління та мовною культурою.
160-189	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, при цьому допустив не грубі помилки; логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати нормативно-правову базу України. При відповіді кандидат вільно застосовував спеціальну термінологією з публічного управління.
125-159	Кандидат на навчання показав знання основного матеріалу, але не розкрив його деталей, припустився при цьому окремі помилки або дав неточні формулювання, виявив володіння спеціальною термінологією та мовною культурою.
100-124	Кандидат на навчання знає незначну частину програмного матеріалу, у відповідях на питання припускається грубих помилок, слабо володіє спеціальною термінологією та мовною культурою.
0-99	Кандидат на навчання не знає значної частини програмного матеріалу, не може надати відповіді на питання білету, не володіє спеціальною термінологією, має низьку мовну культуру.

В разі отримання вступником менше ніж 100 балів, фаховий іспит вважається не складеним, а такій особі відмовляється в подальшій участі в конкурсі щодо зарахування на навчання.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ВІДПОВІДНО ДО ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

1. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови.
2. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.

3. Національний стандарт України. Склад реквізитів документів. Вимоги до тексту документа.

4. Термін та його ознаки. Термінологія обраного фаху.

Рекомендована література

- Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. *Мовленнєва комунікація* : Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.

- Гриценко Т. Б. *Українська мова за професійним спрямуванням. Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2020. 624 с.*

- Погиба Л.Г., Грибіниченко Т.О., Голіченко Л.М. *Українська мова фахового спрямування. К.: Кондор, 2021. 348 с.*

- *Стилістика для державних службовців : навч. посіб. / Богданова І.Є., Лептуга О.К. Х., 2019. 130 с.*

- *Українська мова (за професійним спрямуванням) : практикум / О.О. Старова, А.С. Промська. Х., НУЦЗУ, 2018. 100 с.*

- *Український правопис / Нац. акад. наук України ; ред. Є. І. Мазніченко, В. Є. Македон, С. В. Шарабанова. – Київ : Наукова думка, 2019. – 390 с.*

- *Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.*

- *Шевчук С. В. Українське професійне мовлення : Навчальний посібник. К. : Алерта, 2022. 248 с.*

5. Русь-Україна (Київська держава).

6. Становлення козацтва. Національно-визвольна війна під проводом Богдана Хмельницького. Українська козацька держава.

7. Українська революція (1917-1920рр.).

8. Голодомор – геноцид українського народу (1932-1933 рр.)

9. Україна в умовах незалежності.

Рекомендована література

- *Багалій Д.І. Історія Слобідської України. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 256 с.*

- *Балушок В. Українська етнічна спільнота. Етногенез, історія, етнімія. - Біла Церква, 2008. – 303 с.*

- *Бойко О.Д. Історія України. Посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 717 с.*

- *Відейко М. Ю. Україна: від Трипілля до Антів. - К., 2008. – 279 с.*

- *Гонтаренко Л.О., Хорошев О.М. Історія України: конспект лекцій. – Х.: НУЦЗУ, 2014. – 68 с.*

- *Історія України: підручник // В.М. Литвин, - 3-тє допрац. та доповн. видав. – К.: Наукова думка, 2013. – 991 с.*

- *Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів // О.М. Бут, М.І. Бушин, Ю.І. Вовк. – Черкаси: ЧДТУ, 2016. – 644 с.*

- *Історія України: підручник // В.А. Качкан, В.М. Левандовський, О.Б. Величко. - 2-е вид. – К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво*

«Медицина», 2018. – 360 с.

- *Історія України: хрестоматія.* – К.: Наукова думка, 2013. – 1056 с.

10. Публічне управління як соціальне явище.

11. Особливості та ознаки публічного управління.

12. Співвідношення публічного управління та виконавчої влади.

Рекомендована література

- Грицяк І. А. *Управління в Європейському Союзі: теоретичні засади: [монографія]* / І. А. Грицяк. – Київ: НАДУ, 2005. – 238 с.

- *Демократичні засади державного управління та адміністративне право: монографія / за заг. ред. В. Б. Авер'янова.* – Київ: Юрид. думка, 2010. – 496 с.

- *Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право / В. Б. Авер'янов, В. А. Дерещ, А. А. Пухтецька та ін.* – Київ: Юстиніан, 2007. – 288 с.

- *Державне управління: підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна.* – Київ: Знання, 2009. – 582 с.

- *Дзюндзюк В. Б. Публічне адміністрування в Україні: навч. посіб. / В. Б. Дзюндзюк, Н. М. Мельтюхова та ін.; за заг. ред. В. В. Корженка, Н. М. Мельтюхової.* – Харків : ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2011. – С. 306.

- *Кагановська Т. Є. Кадрове забезпечення державного управління в Україні: монографія / Т. Є. Кагановська.* – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. – 360 с.

- *Малиновський В. Я. Державне управління: навч. посіб. / В. Я. Малиновський.* – Київ: Атіка, 2009. – 608 с.

- *Приходченко Л. Л. Забезпечення ефективності державного управління: теоретико-методологічні засади: [монографія]* / Л. Л. Приходченко; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. – Одеса: Оптимум, 2009. – 299 с.

- *Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток / за заг. ред. А. В. Толстоухова, Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук.* – Дніпропетровськ : Монолит, 2010. – 400 с.

- *Публічна влада та управління: принципи і механізми реалізації: [монографія]* / за заг. ред. Н. Р. Нижник. – Чернівці: Технодрук, 2008. – 432 с.

- *Державне управління : словник-довідник / [уклад. В. Д. Бакуменко (кер. творчого кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князєв та ін.] / За заг. ред. В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во УАДУ, 2002. 228 с.*

- *Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України: монографія / А. В. Кірмач, В. П. Тимошук, М. В. Фігель та ін.; за заг. ред. В. П. Тимошука, А. М. Школика.* – Київ: Конус-Ю, 2007. – 735 с.

- *Сурмін Ю.П. Методологія галузі науки «Державне управління» : монографія. К. : НАДУ, 2012. 372 с.*

- *Державне управління : словник-довідник / [уклад. В. Д. Бакуменко (кер. творчого кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князєв та ін.] / За заг. ред. В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во УАДУ, 2002. 228 с.*

- Крюков О.І., Помаза-Пономаренко А.Л., Лопатченко І.М. Публічне управління у сфері цивільної безпеки : навч. посіб. / Крюков О.І., Помаза-Пономаренко А.Л., Лопатченко І.М. : Харків: Діса плюс, 2024. 172 с.

13. Теоретичні основи розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень.

14. Природа управлінських рішень.

15. Класифікація і типологія управлінських рішень.

Рекомендована література.

- Гевко І.Б. *Методи прийняття управлінських рішень: підручник.* – К.: Кондор, 2009. – 187 с.

- Кігель В.Р. *Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці: Монографія.* – К.: ЦУЛ, 2003. – 202 с.

- Морозов А.О., Косолапов В.Л. *Інформаційно–аналітичні технології підтримки прийняття рішень на основі регіонального соціально–економічного моніторингу.* – К.: Наукова думка, 2002. – 231 с.

- Приймак В.М. *Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник.* – К.: Атіка, 2008. – 240 с.

- *Концептуальні засади взаємодії політики й управління: навч. посіб.* / О.І. Крюков, С.В. Майстро; за заг. ред. д.держ.упр., проф. О.І. Крюкова та д.держ.упр., проф. С.В. Майстра. – Х.: НУЦЗУ, 2016. – 185 с.

- *Державне управління у сфері національної безпеки: словник-довідник / склад: Г.П. Ситник, В.І. Абрамов, В.Ф. Смолянчук та ін.; за заг. редакцією Г.П. Ситника.* К.: НАДУ, 2012. 496 с.

- *Державна політика / ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін [та ін.].* К. : НАДУ, 2014. 448 с.

- *Державна політика : аналіз та механізм її впровадження в Україні: навч. посіб. / кол. авт.; за аг. ред. В. А. Ребкала, В. В. Тертички.* К. : Вид-во УАДУ, 2000. 232 с.

Сурмін Ю.П. *Методологія галузі науки «Державне управління» : монографія.* К. : НАДУ, 2012. 372 с.

- Помаза-Пономаренко А.Л., Батир Ю.Г., Лопатченко І.М. *План відновлення сталого розвитку та системи безпеки України: монографія.* Харків: «Діса плюс», 2023. 240 с.

- *Державне управління : словник-довідник / [уклад. В. Д. Бакуменко (кер. творчого кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князєв та ін.] / За заг. ред. В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка.* К. : Вид-во УАДУ, 2002. 228 с.

16. Принципи публічного управління та адміністрування. Співвідношення принципів і стандартів у сфері публічного управління та адміністрування.

17. Принципи та правові основи діяльності органів державної влади. Реалізація концепції поділу влади в Україні. Місце Президента України в системі органів державної влади.

18. Предмет і методи правового регулювання.

19. Принципи законності та відповідальності в публічному управлінні та адмініструванні.

Рекомендована література

- Міненко М.А. Публічне управління: теорія та методологія. Монографія. Київ, нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 404 с.
- Надьон О. В., Хмиров І. М., Луценко Т. О. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Х. : НУЦЗУ, 2020. 176 с.
- Нижник Н. Р., Машков О. А. Системний підхід в організації державного управління: навч. посібник. К.: Вид-во УАДУ, 1998. 164 с.
- Помаза-Пономаренко А.Л. Роль інституту президентської влади у сфері забезпечення національної безпеки. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування : електр. зб. наук. пр. Херсонського нац. техн. ун-ту. 2019. № 1. URL: http://el-zbirn-du.at.ua/index/zmist_2019_1/0-39.
- Помаза-Пономаренко А. Л. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування : конспект лекцій. Х. : НУЦЗУ, 2020. 54 с.
- Рубцов В. П., Перинська Н. І., Сурмін Ю. П. Державне управління та державні установи: навч. посіб. для дистанційного навчання. К.: Університет «Україна», 2008. 440 с.
- Телешун С. О. Публічна політика: навч. посіб. / авт. кол.: С.В. Ситник, І. В. Рейтерович та ін.; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ : НАДУ, 2016. 340 с.
- Ліпкан В.А. Національна безпека України: навчальний посібник. Київ: КНТ. 2009. 576 с.
- Сурмін Ю.П. Методологія галузі науки «Державне управління» : монографія. К. : НАДУ, 2012. 372 с.

20. Поняття системи законодавства, її співвідношення з системою права.

21. Правові акти в системі публічного управління та адміністрування. Конституція як Основний закон України.

22. Дія актів в системі публічного управління та адміністрування.

23. Форми реалізації норм права. Форми систематизації законодавства.

Рекомендована література

- Авер'янов В. Б. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики. К., Факт, 2003. 384 с.
- Битяк Ю. П., Гаращук В. М., Богоцький В. В. Адміністративне право. Підручник. Х., Право, 2010. 624 с.
- Бобир В. І., Демський С. Е. Правознавство. Навч. Посібник, 2-е вид., перероб та доп. К., Юрінком Інтер, 1999. 480 с.
- Коломоєць Т. О. Адміністративне право України. Підручник. К., Юрінком Інтер, 2011. 576 с.
- Конституція України: Закон України від 28. 06. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254к/96-вр>.

- Копейчикова В.В. Загальна теорія держави і права. Навч. посібник. К., Юрінком Інтер, 2010. 320 с.

- Помаза-Пономаренко А. Л. Право в системі публічного управління та адміністрування : конспект лекцій. Х. : НУЦЗУ, 2020. 60 с.

- Тацій В. Я., Битяк Ю. П. Конституція України. Науково-практичний коментар. Х., Право, Вид. дім "Ін Юре", 2003. 808 с.

- Державне управління : словник-довідник / [уклад. В. Д. Бакуменко (кер. творчого кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князєв та ін.] / За заг. ред. В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во УАДУ, 2002. 228 с.

- Галузь науки «Державне управління» в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку : нац. наук. доп. / редкол. : Ю.В. Ковбасюк, К.О. Ващенко, Ю. П. Сурмін та ін. ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю.В. Ковбасюка, д-ра політ. наук, проф. К. О. Ващенко, д-ра соц. наук, проф. Ю.П. Сурміна (кер. проекту), д-ра наук з держ. упр., доц. О.М. Руденко (координатор проекту). К. : НАДУ, 2012. 184 с.

24. Електронне урядування: поняття, сутність та принципи

25. Моделі електронного урядування: загальна характеристика змісту та перспективи використання

26. Історія та етапи розвитку електронного урядування

27. Основні напрями Е-взаємодії держави та суспільства

Рекомендована література

- Дубов Д.В. Основи електронного урядування: навчальний посібник / Д.В. Дубов, С.В. Дубова. – К.: Центр навчальної літератури, 2017 – 176 с.

- Концепція розвитку електронного урядування в Україні / (Баранов О.А., Демкова М.С., Дзюба С.В. та ін.), за ред. А.І. Семенченка. – К.: Міжнародний фонд «Відродження», 2009. – 16 с.

- Електронне урядування. Опорний конспект лекцій [електронний ресурс] / (С.В. Дзюба, І.Б. Жилияєв, С.К/ Полумієнко та ін.), за ред. А.І. Семенченка. – К.: ОБСЄ в Україні, 2012. – Режим доступу: <http://academy.gov.ua/infpol/pages/dop/2/files/25b2e244-abac-4811-a0e5-4e420559b51d.pdf>

- Електронне урядування: опорний конспект лекцій [електронний ресурс] / С.А. Чукут, О.Б. Кукарін. – Київ: НАДУ, 2009. – Режим доступу: https://ktpi.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/Opornij-konspekt_Elektrone_uryaduvannya_SNukit_Kukarin_2009.pdf

- Державне управління : словник-довідник / [уклад. В. Д. Бакуменко (кер. творчого кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князєв та ін.] / За заг. ред. В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во УАДУ, 2002. 228 с.

- Зарубіжний досвід упровадження електронного урядування / авт. кол. : Т. Камінська, А. Камінський, М. Пасічник та ін. ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. С. А. Чукут. - К., 2008. - 200 с.

- Європейські моделі електронного урядування для України: збірка документів [електронний ресурс] / (авт. тексту ПРООН та сучасн. проекту «Демократизація, права людини і розвиток громадянського суспільства в

Україні»). - К.: Програма Розвитку ООН в Україні, 2014. - Режим доступу: https://issuu.com/dhrpraxis/docs/european_models_of_e-governance_fo

- Галузь науки «Державне управління» в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку : нац. наук. доп. / редкол. : Ю.В. Ковбасюк, К.О. Ващенко, Ю. П. Сурмін та ін. ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю.В. Ковбасюка, д-ра політ. наук, проф. К. О. Ващенко, д-ра соц. наук, проф. Ю.П. Сурміна (кер. проекту), д-ра наук з держ. упр., доц. О.М. Руденко (координатор проекту). К. : НАДУ, 2012. 184 с.

28. Сутність та класифікація управлінських рішень.

29. Моделі та підходи до прийняття управлінських рішень.

30. Етапи та методи прийняття управлінських рішень.

31. Реалізація управлінських рішень та контроль їх виконання.

Рекомендована література

- Орлів М. С. Підготовка і прийняття управлінських рішень : навч.-метод. матеріали / М. С. Орлів ; упоряд. Г. І. Бондаренко. – К. : НАДУ, 2013. – 40 с.

- Теорія прийняття рішень [текст] підручник. / За заг. ред. Бутка М. П. [М. П. Бутко, І. М. Бутко, В. П. Мащенко та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 360 с.

- Дегтяр, А.О. Основи корпоративного управління : Навч. посіб. / А.О. Дегтяр, В.Ю. Степанов, О.О. Губарев ; За заг. ред. А.О. Дегтяра . – Х. : "С.А.М.", 2012 . – 280 с.

- Основи управління : курс лекцій / Т.А. Гончарова, О.І. Ляшевська, О.М. Соболев, В.В. Тютюник . – Х : НУЦЗУ, 2019 . – 183 с.

- Галузь науки «Державне управління» в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку : нац. наук. доп. / редкол. : Ю.В. Ковбасюк, К.О. Ващенко, Ю. П. Сурмін та ін. ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю.В. Ковбасюка, д-ра політ. наук, проф. К. О. Ващенко, д-ра соц. наук, проф. Ю.П. Сурміна (кер. проекту), д-ра наук з держ. упр., доц. О.М. Руденко (координатор проекту). К. : НАДУ, 2012. 184 с.

- Крюков О.І., Помаза-Пономаренко А.Л., Лопатченко І.М. Публічне управління у сфері цивільної безпеки : навч. посіб. / Крюков О.І., Помаза-Пономаренко А.Л., Лопатченко І.М. : Харків: Діса плюс, 2024. 172 с.

- Сурмін Ю.П. Методологія галузі науки «Державне управління» : монографія. К. : НАДУ, 2012. 372 с.

32. Сучасна економіка та економічна наука. Предмет економічної теорії.

33. Суспільне виробництво, його фактори. Економічний зміст власності.

34. Ринок, його структура та функції. Конкуренція та монополія.

35. Основи мікроекономіки та макроекономіки.

36. Всесвітнє світове господарство. Міжнародні економічні відносини.

Рекомендована література

- Гальчинський А.С., Єщенко П.С., Палкін Ю.І. "Основи економічних знань". Навч. посібник. - К.: Вища шк., 1998. - 544 с.

- Державне управління в економічній сфері : Модуль I : конспект лекцій. – Х. : НУЦЗУ, 2016 . – 39 с.

- Економічна теорія : Посібник вищої школи / За заг. ред. Воробйова Є.М. – Харків-Київ, 2003 . – 704 с.

- Мочерний, С. В. Економічна теорія : Посіб. – К. : Видав. центр "Академія", 2003 . – 656 с.

- Основи економічної теорії : Підр. / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л.С. Шевченко . – Х. : Право, 2008 . – 448 с.

- Самуельсон, П. Економіка: Підручник . – Львів : Світ, 1993 . – 495 с.

- Економічна теорія : підручник / за ред. В. М. Тарасевича. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 784 с.

- Економічна теорія : посіб. вищої школи / за заг. ред. Є. М. Воробйова. Харків ; Київ : Корвін, 2001. 704 с.

- Економічна теорія. Практикум : навч. посіб. / А. В. Базилюк, Ж. В. Дерій, В. В. Концева, І. О. Хоменко. Київ : ЦУЛ, 2012. 312 с.

Могильний О. М. Державне регулювання економіки : [навч. посібник для студ. вищих навч. закл.]; Інститут підготовки кадрів держ. служби зайнятості України. К. : ІПК ДСЗУ, 2006. 490 с.

37. Загальні засади організації інформаційної діяльності в системі державного управління.

38. Типи систем автоматичного управління в державному управлінні.

39. Відмінності між системним і синергетичним підходами в державному управлінні.

40. Синергетичні принципи управління в органах державної влади із застосуванням інформаційних технологій.

Рекомендована література:

- Закон України «Про інформацію» від 02 жовтня 1992 року № 2657-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

- Закон України «Про суспільне телебачення і радіомовлення» від 17 квітня 2014 року № 1227-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1227-18>.

- Закон України «Про телебачення і радіомовлення» від 21 грудня 1993 року № 3759-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>.

- Грицяк Н. В. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства : навч. посіб. / Н. В. Грицяк. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 220 с.

- Державна інформаційна політика: навч. посіб. / В. Б. Дзюндзюк, О. І. Крюков, В. А. Ландсман та ін.; за заг. ред. д.держ.упр., проф. В. Б. Дзюндзюка. – Х. Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2012. – 344 с.

- Машкаров Ю. Г. Інформатизація державного управління, Навчальний посібник./ Ю. Г. Машкаров, О. В. Орлов, П. С. Клімушин, І. В. Кобзев, М. В. Мордвинцев – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2011. – 292с.

- Почепцов Г. Г. Інформаційна політика та інформаційні війни : навч.-метод. посіб. / Г. Г. Почепцов. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 120 с.

- Крюков О.І., Помаза-Пономаренко А.Л., Лопатченко І.М. Публічне управління у сфері цивільної безпеки : навч. посіб. / Крюков О.І., Помаза-Пономаренко А.Л., Лопатченко І.М. : Харків: Діса плюс, 2024. 172 с.

- Сурмін Ю.П. Методологія галузі науки «Державне управління» : монографія. К. : НАДУ, 2012. 372 с.

41. Загальне поняття про державну інформаційну політику.

42. Напрямки державної інформаційної політики України.

43. Класифікація територіальних інформаційних систем за сферою діяльності.

44. Аналіз інформації у територіальних інформаційних системах.

Рекомендована література:

- Закон України «Про інформацію» від 02 жовтня 1992 року № 2657-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

- Закон України «Про суспільне телебачення і радіомовлення» від 17 квітня 2014 року № 1227-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1227-18>.

- Закон України «Про телебачення і радіомовлення» від 21 грудня 1993 року № 3759-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>.

- Грицяк Н. В. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства : навч. посіб. / Н. В. Грицяк. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 220 с.

- Державна інформаційна політика: навч. посіб. / В. Б. Дзюндзюк, О. І. Крюков, В. А. Ландсман та ін.; за заг. ред. д.держ.упр., проф. В. Б. Дзюндзюка. – Х. Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2012. – 344 с.

- Машкаров Ю. Г. Інформатизація державного управління, Навчальний посібник./ Ю. Г. Машкаров, О. В. Орлов, П. С. Клімушин, І. В. Кобзев, М. В. Мордвинцев – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2011. – 292с.

- Державне управління : словник-довідник / [уклад. В. Д. Бакуменко (кер. творчого кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князев та ін.] / За заг. ред. В. М. Князева, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во УАДУ, 2002. 228 с.

- Почепцов Г. Г. Інформаційна політика та інформаційні війни : навч.-метод. посіб. / Г. Г. Почепцов. – К. : Вид-во НАДУ, 2012. – 120 с.

- Галузь науки «Державне управління» в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку : нац. наук. доп. / редкол. : Ю.В. Ковбасюк, К.О. Ващенко, Ю. П. Сурмін та ін. ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю.В. Ковбасюка, д-ра політ. наук, проф. К. О. Ващенко, д-ра соц. наук, проф.

Ю.П. Сурміна (кер. проекту), д-ра наук з держ. упр., доц. О.М. Руденко (координатор проекту). К. : НАДУ, 2012. 184 с.

45. Територіальна організація влади в Україні.
46. Теоретичні основи територіального управління.
47. Специфіка організації влади на різних територіях.
48. Система органів виконавчої влади на території України.
49. Місцеве самоврядування в Україні.

Рекомендована література:

- Берданова О. Стратегічне планування місцевого розвитку: практич. посіб. / О. Берданова, В. Вакулєнко; Швейцарсько-український проект "Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. – К. : ТОВ "Софія-А". – 2012. – 88 с.

- Куц Ю. О. Територіальна організація влади в Україні / Ю. О. Куц, В. В. Мамонова. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2013. – 212 с.

- Лазор О. Д. Територіальна організація влади в Україні : навч. посіб. / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор, А. О. Чемерис – К. : Дакор, 2007. – 576 с.

- Мамонова В. В. Методологія управління територіальним розвитком : монографія / В. В. Мамонова. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2006. – 196 с.

- Основи місцевого самоврядування : наук.-практич. посіб. / [кол. авт.] ; за заг. ред. В. М. Олуйка. – Хмельницький : ЦППК, 2008. – 730 с.

- Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток / за заг. ред. А. В. Толстоухова, Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. – Д. : Монолит, 2010. – 400 с.

- Регіонально-адміністративний менеджмент : навч. посіб. / [кол. авт.] ; за заг. ред. В. В. Мамонової. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2010. – 188 с.

- Крюков О.І., Помаза-Пономаренко А.Л., Лопатченко І.М. Публічне управління у сфері цивільної безпеки : навч. посіб. / Крюков О.І., Помаза-Пономаренко А.Л., Лопатченко І.М. : Харків: Діса плюс, 2024. 172 с.

50. Теоретичні основи статистики. Завдання статистики.
51. Форми статистичної звітності та статистичні спостереження.
52. Зведення та групування статистичних даних.
53. Абсолютні, відносні та середні величини.

Рекомендована література

- Мостовий Г. І. Статистика : практикум / Г. І. Мостовий, А. О. Дегтяр, В. К. Горкавий. – Х. : ХарПІ НАДУ «Магістр», 2004. – 128 с.

- Наумік К. Г. Регіональна соціально-економічна політика. Статистичні методи в державному управлінні : навч. посіб. / К. Г. Наумік, Т. О. Коваль. – Х. : Вид-во ХНЕУ, 2012. – 148 с.

- Опря А. Т. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань) : навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.

- *Державне управління : словник-довідник* / [уклад. В. Д. Бакуменко (кер. творчого кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князєв та ін.] / За заг. ред. В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во УАДУ, 2002. 228 с.

- *Державне управління : словник-довідник* / [уклад. В. Д. Бакуменко (кер. творчого кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князєв та ін.] / За заг. ред. В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во УАДУ, 2002. 228 с.

- Саврас І. З. *Статистичні методи в державному управлінні : навч. посіб.* / І. З. Саврас. – Львів : ЛРІ НАДУ, 2010. – 132 с.

- *Галузь науки «Державне управління» в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку : нац. наук. доп. / редкол. : Ю.В. Ковбасюк, К.О. Ващенко, Ю. П. Сурмін та ін. ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю.В. Ковбасюка, д-ра політ. наук, проф. К. О. Ващенко, д-ра соц. наук, проф. Ю.П. Сурміна (кер. проекту), д-ра наук з держ. упр., доц. О.М. Руденко (координатор проекту). К. : НАДУ, 2012. 184 с.*

54. Методи економічних досліджень.

55. Характеристика економічної ефективності.

56. Ринкова організація виробництва.

57. Характеристика сталого розвитку.

Рекомендована література

- *Гальчинський Л. С. Економічна теорія : підруч.* / А. С. Гальчинський, П. С. Єщенко. – К. : Вища шк., 2007. – 503 с.

- *Державне управління в економічній сфері: навч. посіб.* / За загальною редакцією д. держ. упр., проф. А. О. Дегтяра – Х. : ХарРІ НАДУ «Магістр», 2014. – 244 с.

- *Державне регулювання економічних відносин в умовах глобалізації : монографія* / [М. А. Латинін, Т. М. Лозинська, С. В. Майстро та ін.] ; за заг. ред. д. держ. упр., проф. М. А. Латиніна. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2011. – 276 с.

- *Економічна теорія : [навч. посіб. для студ. неекон. спец. вищ. навч. закл.] / за ред. З. І. Галушки. – Вид. 3-тє, доповн. – Чернівці : ДрукАрт, 2012. – 352 с.*

- *Державне управління : словник-довідник* / [уклад. В. Д. Бакуменко (кер. творчого кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князєв та ін.] / За заг. ред. В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во УАДУ, 2002. 228 с.

- *Економічна теорія: Політекономія : підруч.* / за ред. В. Д. Базилевича. – 7-е вид., перероб. і доп. – К. : Знання-Прес, 2008. – 719 с.

- *Єщенко П. С. Сучасна економічна теорія : навч. посіб.* / П. С. Єщенко, Ю. І. Палкін. – К. : Вища шк., 2005. – 325 с.

- *Жуковський С. Ф. Економічна теорія і Постіндустріальна епоха : в 2-х т. – Тернопіль : ТЗОВ «Терно-граф», 2012. – Т. 1. – 300 с.*

- *Жаліло Я. А. Теорія і практика формування ефективної економічної стратегії держави : монографія* / Я. А. Жаліло ; Нац. ін-т стратег. дослідж. К. : НІСД, 2009. 336 с.

- *Забезпечення національної безпеки як пріоритетний напрям*

формування та реалізації державної політики сталого розвитку України в умовах існуючих викликів і загроз [Текст] : монографія / С.В. Майстро, Р.Ю. Штеба, І.М. Хмиров, А.В. Тресков, А.О. Хмирова, В.В. Головка. Х. : КП «Міська друкарня», 2023. 240 с.

- Стратегія соціально-економічного розвитку: держава, суспільство, особистість: Монографія / І.К. Бондар, Л.М. Ільч, М.В. Чечетов та ін. К.: Корпорація, 2005. 270 с.

58. Форми контролю.

59. Методи контролю.

60. Принципи і типи контролю.

61. Компоненти контролю.

Рекомендована література

- Василюк А., Дей М. Якість вищої освіти: теорія і практика: навч.-метод. Посібник / За науковою редакцією Василюка А., Дей М. К. 2019. 176 с.

- Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / Укл: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. 84 с.

- Державна політика: аналіз та механізми її впровадження в Україні: Навч. посіб. / Кол. авт.; За заг. ред. В. Ребкало, В. Тертички. К.: Вид. УАДУ, 2000. 232 с.

- Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник. К.: Академвидав, 2004. 352 с.

- Грищенко І. Оцінювання ефективності діяльності науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/7652/1/20171006_Effect_P154-168.pdf.

- Коваленко І. Педагогический мониторинг как средство управления качеством образования. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/pedagogicheskiy-monitoring-kaksredstvo>.

- Міжнародні стандарти якості освіти. URL: <http://uadocs.exdat.com/docs/index-70147.html>.

- Сурмін Ю.П. Методологія галузі науки «Державне управління» : монографія. К. : НАДУ, 2012. 372 с.

- Державне управління : словник-довідник / [уклад. В. Д. Бакуменко (кер. творчого кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князєв та ін.] / За заг. ред. В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во УАДУ, 2002. 228 с.